

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№1

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, yanvar.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirathbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

INSON KAPITALINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	52
Dilnoza Ruziqulova Xoliqovna	
MAHALLIY BUDJET DAROMADLAR BAZASINI BAHOLASH SAMARADORLIGINI TAKOMILLASHTIRISH.....	56
Isoqov Zafarjon Zokirjonovich	
INNOVATSION IQTISODIYOTDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA XALQARO TAJRIBA	60
Maksumova Umidaxon Sadikjonovna	
ОЛИГОПОЛИЯ И ТЕОРИЯ ИГР	64
Камилова Наргиза Абдукаххоровна, Наимов Самандар Раджабович	
ЦИФРОВЫЕ ИНВЕСТИЦИИ НА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ ТРАНСПОРТЕ: НОВАЯ ЭРА ЭФФЕКТИВНОСТИ	67
Каракулов Фарход Зайпудинович	
MEVA-SABZAVOTCHILIK MAHSULOTLARINING EKSPORT SALOHİYATINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINING INNOVATSION YECHIMLARI	72
Ergashev Jamshid Axmadaliyevich	
MOLIYAVIY AKTIVLARNING IQTISODIY MOHIYATI VA TIJORAT BANKLARIDA ULARNING SIFAT MEZONLARINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	77
Iskandarova Munisa Hasan qizi	
MOLIYAVIY RISKLARNI BOSHQARISHDA SUN'IY INTELLEKTNI QO'LLASH IMKONIYATLARI	82
Xojiyev Jaxongir Dushabayevich, To'xtayev Kamol Po'latovich	
MARKETING VA BOZOR IQTISODIYOTI SHAROITIDA TAYYOR KIIYIMLARNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	87
Bababekova Gulchexra Baxtiyarovna	
NAMANGAN VILOYATI QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA MODERNIZATSIYA JARAYONLARIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA ULARNING IQTISODIY AHAMIYATI	93
Odilova Malika Abdushukur qizi	
TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	98
Toshtemirov Xojjakbar Qahramon o'g'li	
ТУРИЗМ КАК ФАКТОР УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ СТРАНЫ	103
Артикова Шохида Ильясовна	
MINTAQALARDA OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARI INNOVATSION SALOHİYATINI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	107
Dadamirzayev Muzaffar Xabibullayevich	
THEORETICAL ASPECTS OF SERVICES IN THE CONTEXT OF UZBEKISTAN'S ECONOMIC TRANSFORMATION	114
Umidjon Normurodov, Qodirov Yusufbek Suyunbek ugli	
РАЗВИТИЕ ПРЕДПРИЯТИЙ ОБУВНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В УСЛОВИЯХ ФОРМИРОВАНИЯ МАРКЕТИНГОВЫХ ИННОВАЦИЙ	120
Расулов Нозимжон Набиджонович	
QISHLOQ XO'JALIGI SOHASIDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNING JORIY QILINISHI VA UNI OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDAGI AHAMIYATI.....	125
Saburov Jumanazar Saliyevich	
KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI VA ICHKI BOZORNI KENGAYTIRISH IMKONIYATLARI	129
Mayliyeva Sadoqat Safayozovna	
ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ ТРАНСПОРТНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В УСТОЙЧИВОМ РАЗВИТИИ УЗБЕКИСТАНА.....	134
Убайдуллаев Худоёр Бахтиёр угли	

MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARI SALOHİYATIDAN SAMARALI FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI	141
Xayitov Rustam Burxonovich	
BARQAROR MOLIYALASHTIRISH KONSEPSIYASIGA MUVOFIQ "YASHIL" INVESTITSİYALARNI RIVOJLANTIRISH.....	146
Abduraxmonov Alimardon Sodiқ o'g'li	
BANK XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETINGDAN FOYDALANISH.....	151
Dushamov Maxmudjon Maksudbekovich	
HUDUDLARDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI VA ISTIQBOLLARI	159
Ibodova Dilsora Ibodovna	
INVESTITSION PORTFELLARNI SHAKLLANTIRISH, BAHOLASH VA BOSHQARISH.....	165
Baymanova Mavlyuda Djurayevna, Abdullaeva Shohista	
KICHIK XIZMATLAR FAOLIYATINI RASMIYLASHTIRISH ORQALI AHOLI BANDLIGI KO'RSATKICHLARINI OSHIRISH.....	170
Xalimbetov Farxad Bagibekovich	
MONOPOLIYAGA QARSHI BOSHQARUV TIZIMINI RIVOJLANTIRISH: XORIJIY TAJRIBA VA MILLIY YONDASHUVLAR.....	173
Akbarov Jasur Ikromjon o'g'li	
СТАТИСТИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ДИНАМИКИ И СЕЗОННОСТИ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	179
Салиходжаева Умида Абдуакбар кизи	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDAGI TALABNI PROGNOZLASHNING CHAKANA MARKETING INNOVATSİYASINI TAKOMILLASHTIRISHDAGI ROLI	186
Ostonaqulova Gulsaraxon Muhammadyoqub qizi	
TEMIR YO'L YO'LOVCHI TASHISH KORXONALARI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH MODELLARI	200
Eshboyev Ulug'bek Farxodovich	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIYAVIY HISOBOT VA AUDIT METOLOGİYASINI TAKOMILASHTIRISH	205
Zufarova Zilola Raxim qizi	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN RISKLARNI BOSHQARISH MEXANIZMIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLARNING EKONOMETRIK TAHLILLARI	216
Rahmonqulov Temirbek Eshmamatovich	
MULKIY SOLIQLARNING MAHALLIY BUDJET DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHDAGI TA'SIRINI BAHOLASH.....	222
Aliyarov Olim Abdug'aparovich	
AVTOMOBIL SANOATIDA MAHSULOT BILAN BOG'LIQ XIZMATLAR TASNIFI	231
Saidov Dilshodbek Razzakovich	
UY-JOY FONDINI SAMARALI TASHKIL QILISH VA TAKOMILLASHTIRISHNING XORIJIY TAJRIBALARI.....	236
Otajonov Tohirjon Xo'janazar o'g'li	
TURIZMNI IQTISODIYOTDA TO'G'RIDAN TO'G'RI TA'SIRINI STATISTIK TADQIQOTI.....	241
Jumanova Zilola Tuychiyevna	
RIVOJLANGAN DAVLATLAR BANK EKOTIZIMLARI VA O'ZBEKISTON BANK EKOTIZIMLARINING RIVOJLANISHI VA QIYOSIY TAHLILI	248
X.R. Aliyev	
O'ZBEKISTON OLIY TA'LIM TIZIMI UCHUN DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA BOSHQARUV METODOLOGİYASINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	254
Abdullayev Javohir Abdumalik o'g'li	
OROL BO'YI MINTAQASIDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI INNOVATSION BOSHQARISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	259
Umarova Xusnora Dilmurod qizi	

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ISHCHI KUCHIDAN SAMARALI FOYDALANISH ISTIQBOLLARI	264
Xolmurotov Salimbek Eshbekovich	
INNOVATSION KLASTERLARNI TASHKIL ETISH VA RIVOJLANTIRISHNING MOLIYAVIY MEXANIZMI	269
Quliyev Begimqul Melikovich	
ВОПРОСЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫМИ ПРОЦЕССАМИ В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ	276
Ахмедов Самандар Сайфуллоевич	
АГРОЭКОТУРИЗМ КАК НАПРАВЛЕНИЕ ДИВЕРСИФИКАЦИИ ЭКОНОМИКИ СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИЙ УЗБЕКИСТАНА	281
Хайдаров Ойбек Зоирович	
THE IMPACT OF DIGITALIZATION ON SERVICE QUALITY AND CUSTOMER SATISFACTION IN THE HOUSEHOLD SERVICE SECTOR: EMPIRICAL EVIDENCE FROM SAMARKAND REGION	287
Pardayev Sherzod Xolmurodovich, Yuldosheva Zulfizar Sayfullayevna	
DEVELOPMENT OF INTERACTIVE MODELING METHODS FOR THE SYNTHESIS OF INTELLIGENT CONTROL SYSTEMS FOR TECHNICAL OBJECTS IN THE DIGITAL ECONOMY	293
Mamutova Aygul Kalmurzaevna	
TIJORAT BANKLARIDA INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISHDA RISKLARNI BOSHQARISH MASALALARI	298
Abdurazakova Nasiba Sultanovna	
YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA SOLIQ MA'MURIYATCHILIGI TRANSFORMATSIYASI VA UNING MOLIYAVIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI	303
Tashmuxeimova Yayra Atxamovna	
ZAMONAVIY AXBOROT TIZIMLARI ORQALI SOLIQ QARZDORLIGINI UNDIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI ASOSIDA TAHLIL	308
Maxmadustov Jalol Maxmadustovich	
TA'LIM MIGRATSIYASI VA INTEGRATSIYA KO'RSATKICHLARINI STATISTIK TAHLILI: YEVROPA ITTIFOQI (SIRIUS) TAJRIBASI VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	314
Abdullayeva Gulhayot Shuhratovna	
HUDUDIIY SANOAT KORXONALARI FAOLIYATINI KO'P OMILLI STATISTIK TAHLIL ETISHDAGI ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR VA ULARDAN FOYDALANISH YO'LLARI	319
Tag'oyev Feruz Yorqulovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ORQALI HUDUDIIY INVESTITSIYA MUHITINI TAKOMILLASHTIRISH: QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA TAHLIL VA TAVSIYALAR	326
Egamberdiev Abbasxon Sherali o'g'li	
KICHIK BIZNESDA INNOVATSION FAOLIYATNI TASHKIL ETISH VA RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI	331
Nurullayev Baxrom Botirovich	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA RIVOJLANGAN MAMLAKATLAR TAJRIBASIDAN FOYDALANISH	337
Ne'matova Mavsuma	
ZAMONAVIY IQTISODIYOTDA ISLOMIY MOLIYA VA NOBANK KREDIT TASHKILOTLARIDA STRATEGIK BOSHQARUVNING NAZARIY ASOSLARI	341
Galatov Abbas Alibekovich, Xalilov Nurullo Xamidillayevich	
IQTISODIY FAOLLIKNI OSHIRISHGA QARATILGAN DAVLAT FISKAL SIYOSATI HOLATI TAHLILI	346
Xudayberginova Nigora Turgunbayevna	
MEHNATGA HAQ TO'LAHNING MOHIYATI VA ULARNI HISOBGA OLIHNING ASOSIY VAZIFALARI	356
Anvar Raximov Maxmarasulovich	
"CRADLE TO CRADLE" VA "CRADLE TO GRAVE" KONSEPSIYALARINING UMUMIY VA XUSUSIY JIHATLARI	360
Sodikov Zokir Rustamovich	
MINTAQADA PARRANDACHILIK SANOATINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI	366
Qarshiyev Obidjon Egamberdiyevich	

AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING BARQAROR RIVOJLANISH STRATEGIYALARI VA MINTAQA IQTISODIYOTIGA TA'SIRI: KEYNESIAN YONDASHUV NUQTAI NAZARIDAN.....	370
Shermatov G'ofurjon G'ulamovich	
QURILISH KORXONALARIDA INQIROZGA QARSHI BOSHQARUVNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI (ROSSIYA TAJRIBASI)	377
O'rinboyev Doniyorjon Baxtiyorjon o'g'li	
RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA YASHIL XIZMATLAR SEKTORINING TRANSFORMATSIYASI.....	385
Aliqulova Laylo Ziyadin qizi	
VIRTUAL TA'LIM MUHITI ORQALI TALABALARNING MULOQOT KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH OMILLARI.....	390
Bozorova Muazzam Hamid qizi, Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi	
MINTAQA IQTISODIYOTIDA TRANSPORT INFRATUZILMASINI TAKOMILLASHTIRISH KO'RSATKICHLARINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH VA PROGNOZLASHTIRISH	395
Qo'ziyoyev Umarbek Ulug'bekovich	
ОЦЕНКА СТОИМОСТИ И РИСКОВ ПРЯМЫХ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ (FDI)	400
Бахтиярова Дильноза Мадминджановна	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOQLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA MONOPOLIYAGA QARSHI NAZORATNING AHAMIYATI.....	407
Bekbutayev Nodirjon Fayzullayevich	
O'ZBEKISTONDA INTEGRATSIYALASHGAN YASHIL MOLİYALASHTIRISH ARHITEKTURASI: KONSEPTUAL MODEL VA AMALIY TAKLIFLAR.....	412
Quliyev Ulug'bek Mirzayevich	
BANK TIZIMI FAOLIYATI MISOLIDA MOLİYAVIY ISLOHOTLAR SHAROITIDA KORXONALAR LIKVIDLIGINI OSHIRISH MASALALARI.....	419
Iminova Nurjahan Qodirjon qizi, Karimov Sardorbek Shuxratjon o'g'li	
BOJXONA HUDUDIDA QAYTA ISHLASH BOJXONA REJIMINING SANOAT RIVOJI VA EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISHDAGI O'RNI	423
Baxtiyor Abduganiyev, Nodira Saidbaxromova	
СТРАТЕГИЧЕСКАЯ РОЛЬ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В СТАНОВЛЕНИИ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ И ОБЕСПЕЧЕНИИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	427
Li Kristina Alekseyevna, Элназарова Шарифа Исроиловна, Эшпулатов Достонбек Боходир огли	
TOVAR-XOMASHYO BIRJASIDA SAVDO TURLARINING SHAKLLANISHI VA ULARNING BOZOR SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	432
Xudayberdiyev Kamoliddin Ustemirovich	
THE ROLE OF CORPORATE STRUCTURES IN THE DEVELOPMENT OF GLOBAL FINANCIAL RELATIONS.....	438
Kurbaniyazov Shakhzodbek Karimovich	
BANKLARNI MODERNIZATSIYA VA TRANSFORMATSIYA QILISH JARAYONIDA INVESTITSION KREDITLASH SAMARADORLIGINI TA'MINLASH VA UNI OSHIRISHNING ASOSIY YO'LLARI	442
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
KICHIK BIZNESDA RAQAMLI MARKETING: O'ZBEKISTON SHAROITIDA SAMARADORLIK VA INTEGRATSIYA MODELLARI	446
Kamilov Farxod Shamilevich	
TASHQI SAVDODA EKSPORTNING MAKROIQTISODIY AHAMIYATI	453
Abdivaliyev Shahzodbek Xayrullayevich, Mutalov Sultonbek Abduraim o'g'li, Baymanova Mavlyuda Djurayevna, Ubaydullayeva Gulchexra Erkabayevna, Aipova Iroda Ikramovna	
РАЗВИТИЕ АСПЕКТОВ МАРКЕТИНГА В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ СПОРТИВНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ.....	459
Юсупов Махамадамин, Закирова Умида Махамадаминовна	
LIZING OLUVCHI KORXONALARDA BUXGALTERIYA HISOBINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA YURITILISHI	462
Sadritdinov Baxodir	

YASHIL IQTISODIYOT VA KICHIK BIZNES RIVOJLANISHINING NAZARIY-KONSEPTUAL ASOSLARI	467
Isroilov Dilshodbek Rustamovich	
TEXNOLOGIK RESURLARNI BOSHQARISHDA STRATEGIYALARDAN FOYDALANISH	474
Kazakov Olim Sabirovich	
OLIY TA'LIM EKSPORT XIZMATLARINING IQTISODIY AHAMIYATI HAMDA ZARURLIGI.....	479
Abdusattarova Dildora Bohodirovna	
SANOAT KORXONASIDA INNOVATSION JARAYONLAR SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISHNING METODIK YONDASHUVLARI.....	485
Kurbanova Shaxnoza Yuldashbayevna	
ISHLAB CHIQARISH XARAJATLARI HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI.....	491
Kafiyev Xojiakbar Xosilbek o'g'li	
BOSHQARUV HISOBINI TASHKIL QILISH YO'NALISHLARI.....	496
Xolmatov Otabek Oybek o'g'li	
INSON KAPITALIGA INVESTITSİYALAR.....	499
Sheraliyeva Saida Azatovna	
TURIZM INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH VA IQTISODIY MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISHDA KLASTER USULLARINI QO'LLASH.....	504
Mizrob Maxmudovich Tashov	
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ СТОИМОСТИ КОМПАНИИ В ПРОЦЕССАХ СЛИЯНИЙ И ПОГЛОЩЕНИЙ.....	514
Ли Илларион Георгиевич	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ВИДОВ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ТУРИЗМА УЗБЕКИСТАНА.....	519
Ахмедходжаев Равшан Темурович	
УСТОЙЧИВОЕ И ЦИФРОВОЕ РАЗВИТИЕ РЕГИОНАЛЬНОГО ТУРИЗМА: ЭВОЛЮЦИЯ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ И МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВАНИЯ	525
Усманова Азиза Баходировна	
O'ZBEKISTONDA TURIZMNI INNOVATSION ASOSDA RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI VA ZARURIYATI.....	529
Temurbek Olimovich Mamayunusov	
КОМПЛЕКСНОЕ УЧЁТНО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ СОПРОВОЖДЕНИЕ ПРОЦЕССОВ УПРАВЛЕНИЯ ДЕНЕЖНЫМИ ПОТОКАМИ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	536
Эркинбаев Якуббой Хушнуд угли	
ISLOMIY MOLIYA INSTRUMENTLARINING DAVLAT QARZ BARQARORLIGINI TA'MINLASH VA QARZ SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH INSTITUTSIONAL VA AMALIY QO'LLANISH IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISH	541
Raxmatov Hamid Hasan o'g'li, Akramov Azizjon Kabirovich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA SEKTORIDA INSTITUTSIONAL VA INVESTITSION OMILLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIKKA QO'SHMA TA'SIRI.....	549
Fayziyev Oybek Raximovich	
INSTITUTIONALIZATION OF PUBLIC ADMINISTRATION EFFECTIVENESS: A COMPARATIVE ANALYSIS OF OECD COUNTRIES' EXPERIENCE IN GOVERNANCE FOR PUBLIC ADMINISTRATION REFORM.....	556
Sarvar Saidov Khairulloyevich	
O'ZBEKISTONDA INNOVATSION TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	562
Zaynutdinova Umida Djalalovna, Miraxmedova Maftuna Ibragimovna	
SAMARQAND VILOYATIDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA INSON KAPITALINING ROLI.....	568
Gulnora Mardievna Shadieva, Avazova Charos	
ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ ДОХОДОВ РАБОТНИКОВ ВУЗОВ В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИИ СФЕРЫ УСЛУГ	572
Шадиева Гулнора Мардиевна, Рустамова Фируза	

KICHIK BIZNES KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI BOSHQARISH.....	578
Eminchayev Baxodir Sadikovich	
MINTAQA IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA BARQAROR RIVOJLANISH OMILLARINING NAZARIY TAHLILI	583
Tuyev Abdurahmon Yusubovich	
AKTIVLAR SIFATIGA TA'SIR ETUVCHI MAKROIQTISODIY VA INSTITUTSIONAL OMILLARNING TAHLILI	587
Rasulov Muxammad Bobur Fazliddin o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING MUAMMOLI KREDITLARI (NPL) KO'RSATKICHI ORQALI BANK TIZIMI BARQARORLIGINI BAHOLASH.....	594
Xanmuratov Roushenbek Xalmuxammetovich, Vaxabov A.V.	
AKSIYADORLAR BILAN MANFAATLI MUNOSABATLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHDA AKSIYADORLAR VA ULARNING HUQUQLARINI TA'MINLASH.....	600
Raimov Farrux Avazjon o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНВЕСТИЦИЙ В РАЗВИТИЕ ЭКОНОМИКИ СТРАНЫ В ТУРИСТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ	605
Мирпулатова Луиза Мансуровна, Абдумажидов Шахзод Шерзод угли	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNING YAIMDAGI ULUSHI VA UNING IQTISODIY BARQARORLIKKA TA'SIRI.....	610
Bo'stonova Nilufar Abdusmatovna	
MAISHIY XIZMATLAR SOHASIDA INNOVATSION KLASSTER MODELINI JORIY ETISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	615
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna	
SURXONDARYO VILOYATI ISHLAB CHIQARISH SANOAT KORXONALARI RAQOBATBARDOSHLIGI KO'RSATKICHLARINING STATISTIK TADQIQOTI.....	619
Buriyev Ubaydulla Bozor o'g'li	
MAMLAKATIMIZDA SOLIQ MA'MURCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI VA ULARNI YECHIMLAR.....	623
Normurzayev Umid Xolmurzayevich	
YASHIL IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING ASOSIY OMILLARI VA ULARNI BOSHQARISH MASALALARI	630
Yuldasheva Nazokat Muzaffar qizi	
AXBOROT MAHSULOTLARI BIZNESINING BARQAROR RIVOJLANISH MEXANIZMI: MONITORING VA BAHOLASH TIZIMI.....	635
Abdullayev Abdulla Fayzulla o'g'li	
O'ZBEKISTONDA BANK TIZIMINI RAQAMLASHTIRISH TENDENSIYALARI VA MUAMMOLARI	640
Raxmanova Iroda Xasilovna	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYA QILISH VA RAQAMLASHTIRISH: MUAMMOLAR VA STRATEGIK YO'NALISHLAR.....	645
Turgunov Abror Kadirovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT DAVRIDA BANK XIZMATLARI VA MOLIVAVIY TEXNOLOGIYALARNING TARAQQIYOTI.....	650
Muminova Marguba Mamirkulovna	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	655
Ulashev Xubbim Askarovich	
KADRLAR SIYOSATI VA DAVLAT XIZMATI SAMARADORLIGINI BAHOLASH HAMDA RIVOJLANTIRISHNING MILLIY MODELINI YARATISH	659
Turayev Laziz Shokirovich	
BALIQ YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMRADORLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING O'RNI VA AHAMIYATI.....	664
Bo'ltakov Sardor Oqbo'ta o'g'li	

QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INI UNDIRISH JARAYONIDA SOLIQ TAFOVUTINI (VAT GAP) ANIQLASH VA BAHOLASH USULLARI: XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON SHAROITIDA ADAPTIV YONDASHUV.....	670
Urazmatov Jonibek Musurmanovich	
HUDUDLAR SOLIQ SALOHİYATI: OMILLAR VA NATIJA.....	675
Baxtiyorov Umid Kaxramon o'g'li	
AN'ANAVIY HUNARMANDCHILIKNI RAQAMLI PLATFORMALAR ORQALI INNOVATSION TRANSFORMATSIYA QILISH MEXANIZMLARI.....	680
Ermetov A.I.	
TA'MINOT ZANJIRINI BOSHQARISHDA SUPPLY CHAIN CONTROL TOWER KONSEPSIYASIDAN FOYDALANISH AFZALLIKLARI.....	686
Yuldashev Abduxakim Abdukarimovich	
KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA AXBOROT RESURSLARINING BOSHQARUV MODEL VA UNING IQTISODIY SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	691
Yo'ldoshev Nodirbek Ne'matjon o'g'li	
DAVLAT FUQAROLIK XIZMATIGA MENTORLIK TIZIMINI TATBIQ QILISHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	696
Kurshida Maxmadaminova	
QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INING HISOB-KITOB VA UNDIRISH TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.....	706
Jumanazarov Alisher Toshtemir o'g'li	
ПРАКТИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ КЛЮЧЕВЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННЫМИ ФИНАНСАМИ УЗБЕКИСТАНА.....	715
Наимов Шохрух Шарофиддинович	
KORPORATIV DIVIDEND SIYOSATINING YANGI JIHATLARINI O'RGANISH: RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKAT MISOLIDA.....	723
Eshev Furqat A'zamovich	
RAQAMLI PLATFORMALAR ASOSIDA "AQLLI SHAHAR" BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH: INSONGA YO'NALTIRILGAN YONDASHUV.....	730
Raximova Madina Shuxrat qizi	
HUDUDIIY IQTISODIY TIZIMLARNI BOSHQARISHNING TASHKILIIY TUZILMALARI.....	737
Umarov Oqil Omiljonovich	
MAMLAKATIMIZ TIJORAT BANKLARINING FOND BOZORIDAGI INVESTITSION FAOLLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	742
Yuldashev Fozil Turapovich	
MAKROIQTISODIY MUVOZANATNI MODELLASHTIRISHDA MATEMATIK USULLARNING TATBIQI VA PROGNOZLASHTIRISH SAMARADORLIGI.....	749
Abdiraimov Abbos Xolmurodovich	
ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ ТОРГОВЫХ ОТНОШЕНИЙ МЕЖДУ УЗБЕКИСТАНОМ И ГОСУДАРСТВАМИ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ.....	756
Мирзамухамедова Шахзода Акмалжон кизи	
O'ZBEKISTONDA IQTISODIY TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA STRATEGIK MENEJMENTNI RIVOJLANTIRISH.....	762
Ismadiyarov Alisher Abduraxmon o'g'li	
СПОСОБЫ ВЫРАЖЕНИЯ СОСТОЯНИЙ ЧЕЛОВЕКА ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИМИ ОБОРОТАМИ РУССКОГО ЯЗЫКА.....	766
Жумаев Шавкат ХХХ	
SUV XO'JALIGI SOHASIDA DASTURIY BUDJETLASHTIRISH BO'YICHA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	769
Dilshod Pulatov, Dildora Mirzaeva	
МЕТОДЫ СБОРА И АНАЛИЗА ДАННЫХ ДЛЯ ОЦЕНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТИ ЦИФРОВЫХ ИНВЕСТИЦИЙ.....	776
Каракулов Фарход Зайпудинович	

НЕФОРМАЛЬНАЯ ЗАНЯТОСТЬ И ТЕНЕВАЯ СТОРОНА ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН: АНАЛИЗ СТРУКТУРНЫХ ВЫЗОВОВ И ГОСУДАРСТВЕННЫХ МЕР ПО ЛЕГАЛИЗАЦИИ	782
Салахутдинова Юлдуз Голибовна	
OLIY TA'LIM MUASSASALARINI MOLİYALASHTIRISH MODELLARI VA ULARNING XUSUSIYATLARI	787
Xalikov Akmal Xolboyevich	
TIJORAT BANKLARDA MOLİYAVIY XIZMATLARNI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ISTIQBOLLARI	793
Roziqov Behzod Bahrom o'g'li	
RAQOBATBARDOSH MUHITDA INNOVATSION MENEDJMENTNI JORIY ETISH MEXANIZMLARI	799
Siddikov Askar Axrorovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA MARKETING STRATEGIYASINI BAHOLASHNING MEZON VA USULLARI	803
Isakova Naima Ikromjonovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT BUDJETI DAROMADLARINI OSHIRISH IMKONIYATLARI	809
Abdullayeva Iroda Shuxrat qizi	
MULTIMODAL TRANSPORT OQIMLARI SHAROITIDA LOGISTIKA XABLAR JOYLASHUVINI TANLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH	813
Umirzaqov Davlatjon Dolimjon o'g'li, Axmedova Muslima Djalolovna	
SUG'URTA ZAXIRALARINI MOLİYAVIY HOLAT TO'G'RISIDAGI HISOBOTDA AKS ETTIRISH TARTIBINI TAKOMILLASHTIRISH	818
Kodirkulov Oybek Turdiboyevich	
MINTAQAVIY IQTISODIYOTNI BOSHQARISHNING XORIJIY Tajribalari	826
Nazarov Nazirjon Narzilloevich	
BUDJET TASHKILOTLARIDA MOLİYAVIY HISOBOTLARNI TUZISH VA ULARNI TAHLIL QILISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI	830
Norqulova Qutlug'nigor Oloviddinovna	
XORIJIY DAVLATLAR Tajribasida boj-tarif siyosatini metodologik takomillashtirish MODELLARI	837
Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li	
MAMLAKATIMIZDA SOLIQ MA'MURCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI (XORIJIY Tajriba asosida)	844
Bekmetov Xursandbek Ilxamovich	
SOTISH KANALLARINI TAKOMILLASHTIRISHDA MARKETING TADQIQOTLARIDAN FOYDALANISH	850
Abduxalilova Laylo Tohtasinovna	
MINTAQ IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA XIZMATLAR SOHASINING O'RNI VA OBYEKTIV ZARURIYATI	857
Achilova Firusa Kurbanovna	
TIJORAT BANKLARINING RESURS BAZASINI MUSTAHKAMLASH VA INVESTITSION KREDITLASH IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISH TAHLILI	862
Faxriddinov Temur Faxriddin o'g'li	
XIZMATLAR SOHASIDA MIJOZLAR BILAN O'ZARO MUNOSABATLARNI RIVOJLANTIRISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA BAHOLASH MEZONLARI	867
Ismailova Ma'mura Eldorovna	
O'ZBEKISTONDA YASHIL TADBIRKORLIKNI MOLİYALASHTIRISH MEXANIZMLARI VA MANBALARI	874
Rustamova Dilsabaxon Djurayevna, Baratov Maxsudali Nazaraliyevich	
KORXONA FAOLIYATIDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH	881
Xashimova Dilyora Paxritdinovna	
TURIZM SOHASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI (DXSH) LOYIHALARINI BOSHQARISHDA ESG VA BMTNING BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARI (UNSDG) KONSEPSIYALARINING O'ZARO BOG'LIQLIGI	888
Masharipov Ravshan Rajabboyevich	

IQTISODIY, MOLIYAVIY, INVESTITSIYA VA SOLIQ SALOHİYATINING O'ZARO BOG'LIQLIGINING NAZARIY XUSUSIYATLARI.....	893
Jurayev Xusan Atamuratovich	
TIJORAT BANKLARIDA MOLIYAVIY RISKLAR BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH STRATEGIYALARI.....	900
Kadirov Abdumalik Matkarimovich, Abduqodirova Shahzoda Ilhomidin qizi	
MINTAQA IQTISODIYOTINI IQTISODIY-EKOLOGIK JIHATDAN RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	904
Koliyova Shoxista Qahramon qizi, Barnoqulova Marjona Otabek qizi	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIYAVIY AKTIVLAR PORTFELLARINI RISK-DAROMAD DILEMMASI ASOSIDA OPTIMALLASHTIRISH (G. MARKOVIS VA J. TOBINNING PORTFEL NAZARIYASI ASOSIDA)	909
Kurbanov Xayrilla	
MAMLUKATIMIZNING BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA ERISHISHDA SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARINI QO'LLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH	915
Mirzayev Rustam Ro'ziyevich	
РЫНОЧНЫЙ СПРОС И РАВНОВЕСИЕ	921
Камилова Наргиза Абдукажхоровна, Ашуров Сардоржон Зафаржонович	
XORIJYI DAVLATLARDA AUDITORLIK FAOLIYATINING O'RNI VA UNI RIVOJLANTIRISH TENDENSIYASI.....	925
Akromov Shohrux Shuhrat o'g'li	
MARKETING-INTERNET XIZMATLARIDAN FOYDALANGAN HOLDA SAVDO KORXONALARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH	929
Ismoilov Lazizbek Rasuljon o'g'li	
KORXONADA INNOVATSION BOSHQARUV MEXANIZMLARINING MAVJUD MODELLARINING RETROSPEKTIVASI.....	934
Toxirova Gullola Mirkamolovna	
SANOATNI IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA TARMOQ KORXONALARI FAOLIYATIGA ESG TAMOYILLARINI JORIY ETISHNING ROLI	940
Ne'matov Shoxruxbek Ma'murjon o'g'li	
TIBBIY XIZMATLARNI MOLIYALASHTIRISH VA SAMARADORLIGINI BAHOLASH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	946
Isroilov Bohodir Ibragimovich, Muhammadiev Ramz Zoirjon o'g'li	
TIJORAT BANKLARI AKTIVLARINI DIVERSIFIKATSIYALASHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING ROLI	952
O'ktamova Nozima Narzulla qizi	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УЧЕТА ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ.....	957
Журахонов Шержахон Зафаржонович	
O'ZBEKISTONDA YASHIRIN IQTISODIYOT KO'LAMI, RIVOJLANISHINING TARIXIY EVOLYUTSIYASI VA HOZIRGI HOLATI TAHLILI	962
Raxmonov Azizjon Sadullayevich	
SOLIQQA TORTILADIGAN KO'CHMAS MULKLARNI BAHOLASH TIZIMLARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	970
Musalimov Shuxrat Isamuxamedovich	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYALASHNI TAKOMILLASHTIRISH BILAN BOG'LIQ BO'LGAN MUAMMOLAR.....	974
Yuldashev Iskandar Abdurashidovich	
BARQAROR RIVOJLANISH KONSEPSIYASI VA UNING QURILISH SOHASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK(DXSH)NI BOSHQARISHDAGI O'RNI	980
Rasulov Shuxrat G'ayratovich	
"YASHIL IQTISODIYOT", EKOLOGIK BARQARORLIK VA EKOLOGIK MADANIYAT	984
Ibragimova Saodat Abdumom'inovna	

EKOLOGIK TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA YASHIL IQTISODIYOT KONSEPSIYASINING INSTITUTSIONAL MEKANIZMLARI	990
Mirzayeva Nilufar Sabirjanovna	
IQTISODIY RIVOJLANISHDA INNOVATSIYALARNING NAZARIY ASOSLARI VA AHAMIYATI	995
Davlatova Ozoda Olmos qizi	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA KORPORATIV BOSHQARUVNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH: RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA SUN'YI INTELLEKTNI JORIY ETISHNI TAKOMILLASHTIRISH	1001
Suyunova Dilfuza Dilmurod qizi	
BOZORNI SEGMENTATSIYALASHDA MARKETING TADQIQOTLARINING ROLI	1006
Musayeva Shoira Azimovna, Usmonova Dilfuza Ilxomovna	
O'ZBEKISTONNING "YASHIL IQTISODIYOT"GA O'TISH STRATEGIYASI	1010
Sharifboyev Bunyod Azamat o'g'li, Abduraxmanova Gulnora Qalandarovna	
TIJORAT BANKLARI BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA KAPITALNING ROLI	1016
Mirzaraximova Nurhayot Baxrom qizi	
ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ВУЗОВ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН В УСЛОВИЯХ РЕФОРМИРОВАНИЯ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ И РЫНОЧНОЙ КОНКУРЕНЦИИ	1020
Ходжаева Наргизахон Анатолиевна	
FUNDRAISING AS A STRATEGIC TOOL IN MUSEUM MANAGEMENT	1028
Aziza Ibroximova	
KORXONALARDA INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLİYALASHTIRISHDA SOLIQ IMTIYOZLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGI	1035
Boboraxmatova Shohsanam Ibdullo qizi	
MAHALLIY JUN TOLALARINING GEOMETRIK VA FIZIK-MEXANIK XOSSALARINI NOTO'QIMA MATOLAR ISHLAB CHIQRISH TEXNOLOGIYASI NUQTAI NAZARIDAN TADQIQ ETISH	1039
Ermatov Shavkat Qulmatovich, Omonturdiyev Ortiq Eshboyevich	
MOLIYAVIY HISOBOT TIZIMINI XALQARO STANDARTLARGA O'TKAZISHNING O'ZBEKISTONDAGI DINAMIKASI VA NATIJALARI (OLMALIQ KMK MISOLIDA)	1043
A.J.Tuychiyev, M.V Abdunabiyeva	
TARMOQLANGAN AVTOMOBIL YO'LLARI QURISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH: FARG'ONA VODIYSI (FARG'ONA VILOYATI VA QO'QON HUDUDI) MISOLIDA RAQAMLI LOYIHALASH, OPTIMALLASHTIRISH VA INTELLEKTUAL BOSHQARUV	1051
Yakubov Maqsadxon Sultaniyazovich, Norinov Muhammadyunus Usibjonovich, Zikrayev Akmaljon Alimovich	
O'ZBEKISTONDA KORPORATIV INNOVATSIYA TIZIMINI ISH SAMARADORLIGINI BAHOLOVCHI (KPI) AXBOROT TIZIMINI ISHLAB CHIQISH VA TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	1057
Rafikova Kamila Baxtiyorovna	
RAQAMLI BANK XIZMATLARINING MOLIYAVIY BOZOR RIVOJIGA TA'SIRI	1063
Abdulazizov Javohir Abduvali o'g'li	
OILAVIY TADBIRKORLIKNI TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN MOLİYALASHTIRISHNING XORIJ TAJRIBASI	1070
Davlyatov Qahramon Abdumavlyanovich	
AMORTIZATSIYALANADIGAN AKTIVLAR HISOBINING ME'YORIY-HUQUQIY ASOSLARI	1077
Aminboyev Jaloliddin Otabek o'g'li	
BANKLARDA RISK MADANIYATINI SHAKLLANTIRISH VA RIVOJLANTIRISH	1083
Karimov Shoxrux Boydulla ugli	
DIGITALIZATION, RESEARCH CAPACITY AND HIGHER EDUCATION DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN: AN ARDL-ECM ANALYSIS (2000-2024)	1087
Ismailova Nilufar	
TURIZMDA TALAB VA TAKLIFNI BAHOLASH USULLARINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	1094
Suyunov Alijon Jumaboy o'g'li	
ОЦЕНКА ВЛИЯНИЯ УПРАВЛЕНИЯ ДОХОДАМИ И РАСХОДАМИ НА ФИНАНСОВУЮ УСТОЙЧИВОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ	1099
Аймухаммедова Амина Какажановна	

“O‘ZMILLIYBANK” AJDA MIJOZLARNING KREDITGA LAYOQATLILIGI DARAJASI HOLATI TAHLILI	1105
Jumaniyazov Quvanchbek Amatjonovich	
SANOAT KORXONALARINI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH HAMDA ISHLAB CHIQRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	1110
Qodirov Bekzod Xomidjonovich	
FARMATSEVTIKA SANOATINING ASOSIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI IQTISODIY-STATISTIK USULLARI ORQALI TAHLILI	1115
O‘taganova Umida Egamberdi qizi	

FARMATSEVTIKA SANOATINING ASOSIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI IQTISODIY-STATISTIK USULLARI ORQALI TAHLILI

O'taganova Umida Egamberdi qizi

Urganch davlat universiteti mustaqil izlanuvchisi,

E-mail: utaganovaumida2010@gmail.com

ORCID: [0009-0002-0405-2919](https://orcid.org/0009-0002-0405-2919)

Annotatsiya. Mazkur maqolada farmatsevtika sanoatining asosiy rivojlanish tendensiyalari iqtisodiy-statistik usullar asosida tahlil qilingan. Tadqiqot Surxondaryo viloyati misolida 2010–2025-yillar davomida asosiy farmatsevtika mahsulotlari va dori preparatlari ishlab chiqarish, eksport hamda import ko'rsatkichlarining vaqt bo'yicha dinamikasini o'rganishga bag'ishlangan.

Tahlil jarayonida dinamik qatorlar usuli, mutlaq va nisbiy o'zgarishlar, o'sish sur'atlari, trend modellar hamda ekstrapolyatsiya usullaridan foydalanilgan. Olingan natijalar farmatsevtika mahsulotlari ishlab chiqarish va eksportida uzoq muddatli barqaror o'sish tendensiyasi mavjudligini, import ko'rsatkichlarida esa tarkibiy tebranishlar kuzatilayotganini ko'rsatdi.

Tadqiqot yakunida farmatsevtika sanoatini barqaror rivojlantirishda institutsional qo'llab-quvvatlash va bozor mexanizmlaridan samarali foydalanish muhimligi ilmiy asosda yoritib berilgan. Tadqiqot natijalari hududiy farmatsevtika siyosatini takomillashtirish hamda prognozlash jarayonlarida amaliy ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: farmatsevtika sanoati, dinamik qatorlar, statistik tahlil, trend modeli, prognozlash, eksport va import, Surxondaryo viloyati.

Abstract. This article analyzes the main development trends of the pharmaceutical industry using economic and statistical methods. The study is conducted on the example of the Surkhondaryo region over the period 2010–2025 and examines the time dynamics of production, export, and import indicators of pharmaceutical products and medicines.

The analysis applies time series methods, absolute and relative changes, growth rates, trend models, and extrapolation techniques. The results indicate a long-term and stable growth trend in pharmaceutical production and exports, while import indicators demonstrate structural variability over time.

The study highlights the importance of effectively combining institutional support mechanisms with market-based instruments to ensure the sustainable development of the pharmaceutical industry. The findings can be applied in regional pharmaceutical policy development and sectoral forecasting processes.

Key words: pharmaceutical industry, time series analysis, statistical analysis, trend modeling, forecasting, exports and imports, regional development.

Аннотация. В статье проанализированы основные тенденции развития фармацевтической промышленности на основе экономико-статистических методов. Исследование выполнено на примере Сурхандарьинской области за период 2010–2025 годов и охватывает динамику показателей производства, экспорта и импорта фармацевтической продукции и лекарственных средств.

В процессе анализа использованы методы динамических рядов, абсолютных и относительных изменений, темпов роста, трендовые модели и экстраполяция. Полученные результаты свидетельствуют о наличии долгосрочной устойчивой тенденции роста производства и экспорта фармацевтической продукции, при этом показатели импорта характеризуются структурной изменчивостью.

В работе обоснована целесообразность комплексного использования институциональных механизмов поддержки и рыночных инструментов для обеспечения устойчивого развития фармацевтической отрасли. Результаты исследования могут быть использованы при формировании региональной фармацевтической политики и прогнозировании отраслевого развития.

Ключевые слова: фармацевтическая промышленность, динамические ряды, статистический анализ, тренд, прогнозирование, экспорт и импорт, региональная экономика.

KIRISH

So'nggi yillarda O'zbekiston Respublikasida farmatsevtika sanoatida amalga oshirilayotgan tuzilmaviy va tashkiliy islohotlar milliy iqtisodiyotning barqaror o'sishini ta'minlash, aholining sifatli dori vositalariga bo'lgan ehtiyojini qondirish hamda ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlashda muhim ahamiyat kasb etmoqda. Xususan, dorivor preparatlar ishlab chiqarish hajmini kengaytirish, ishlab chiqarish resurslaridan samarali foydalanish va innovatsion texnologiyalarni joriy etish jarayonlari tizimli va kompleks yondashuv asosida bosqichma-bosqich amalga oshirilmoqda.

Mazkur islohotlar O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-sonli "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi" Farmoni hamda unga asoslangan hukumat qarorlari bilan huquqiy jihatdan mustahkamlangan bo'lib, farmatsevtika tarmog'ining iqtisodiy samaradorligini oshirish, mahalliy ishlab chiqarishni rivojlantirish va sohada raqobatbardoshlikni kuchaytirishga qaratilgan¹.

Tadqiqot doirasida Surxondaryo viloyatida farmatsevtika sanoati rivojlanishining asosiy ko'rsatkichlari, jumladan, farmatsevtika mahsulotlari va dori preparatlari ishlab chiqarish qiymati, eksport hamda import ko'rsatkichlari bo'yicha vaqt qatorlari asosida dinamik tahlil amalga oshirildi. Mazkur jarayonda bog'langan dinamik qatorlar kabi statistik modellar qo'llanilib, ishlab chiqarish hajmlarining vaqt bo'yicha o'zgarish tendensiyalari dinamik qatorlar usuli yordamida aniqlab berildi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

So'nggi yillarda farmatsevtika sanoati global miqyosda eng jadal rivojlanayotgan tarmoqlardan biri sifatida e'tirof etilmoqda. Ushbu sohaning rivojlanish tendensiyalari, iqtisodiy samaradorligi hamda innovatsion salohiyati ko'plab xorijiy va mahalliy olimlar tomonidan keng qamrovda tadqiq etilgan.

Xorijiy tadqiqotlarda farmatsevtika sanoatining rivojlanishiga ta'sir etuvchi asosiy omillar sifatida ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstruktorlik ishlariga (R&D) yo'naltirilgan investitsiyalar hajmi, raqamlashtirish darajasi, intellektual mulkni himoyalash mexanizmlari hamda global bozorlar bilan integratsiya jarayonlari ko'rsatib o'tiladi. Jumladan, Porter, Schumpeter va boshqa iqtisodchi olimlar innovatsiyalar va texnologik taraqqiyotning farmatsevtika sanoati raqobatbardoshligini oshirishdagi hal qiluvchi rolini ilmiy jihatdan asoslab berganlar.

Iqtisodiy-statistik yondashuv asosida olib borilgan tadqiqotlarda esa farmatsevtika mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi, eksport va import ko'rsatkichlari, dori vositalari assortimenti, bandlik darajasi hamda moliyaviy natijalar dinamikasi tahlil qilingan. Ushbu yo'nalishdagi ishlarda vaqt qatorlari tahlili, indekslar usuli, regressiya va trend modellaridan samarali foydalanilgan bo'lib, bu sanoat rivojlanishining uzoq muddatli tendensiyalarini aniqlash imkonini bergan.

Mahalliy olimlar tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda O'zbekiston farmatsevtika sanoatining institutsional rivojlanishi, davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash mexanizmlari, farmatsevtika klasterlari faoliyati hamda import o'rnini bosuvchi mahsulotlar ishlab chiqarishni kengaytirish masalalariga alohida e'tibor qaratilgan. Shu bilan birga, ayrim ilmiy ishlarda statistik tahlil usullaridan foydalanish imkoniyatlarini yanada kengaytirish va chuqurlashtirish zarurati mavjudligi qayd etiladi.

Yuqoridagilardan kelib chiqib, farmatsevtika sanoatining rivojlanish tendensiyalarini iqtisodiy-statistik usullar asosida kompleks va tizimli tahlil qilish ilmiy hamda amaliy jihatdan dolzarb ahamiyatga ega ekanligi aniqlanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda farmatsevtika sanoatining asosiy rivojlanish tendensiyalarini aniqlash va baholashda iqtisodiy-statistik tahlil usullaridan foydalanildi. Tadqiqot metodologiyasi tizimli va kompleks yondashuvga asoslangan.

Tadqiqot jarayonida quyidagi usullar qo'llanildi:

- statistik kuzatish va ma'lumotlarni guruhlash usuli – farmatsevtika sanoatiga oid asosiy ko'rsatkichlarni tizimlashtirish va tahlil qilishda;
- vaqt qatorlari tahlili – ishlab chiqarish hajmi, eksport va investitsiyalar dinamikasini o'rganishda;
- nisbiy va o'rtacha ko'rsatkichlar usuli – o'sish sur'atlari hamda tarkibiy o'zgarishlarni aniqlashda;
- indekslar usuli – sanoat rivojlanishidagi miqdoriy va sifat jihatidagi o'zgarishlarni baholashda;
- korrelyatsion va regressiya tahlili – farmatsevtika sanoati rivojiga ta'sir etuvchi omillar va natijaviy ko'rsatkichlar o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlashda;

1 lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-sonli "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni.

– grafik va jadval usullari – tahlil natijalarini vizual tarzda ifodalashda.

Tadqiqotning axborot bazasini O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi ma'lumotlari, sohaviy hisobotlar, xalqaro tashkilotlar statistik ma'lumotlari hamda ilmiy manbalarda e'lon qilingan tadqiqot natijalari tashkil etdi.

Mazkur metodologiya farmatsevtika sanoatining hozirgi holatini baholash, uning rivojlanish tendensiyalarini aniqlash va istiqboldagi rivojlanish yo'nalishlari bo'yicha ilmiy asoslangan xulosalar chiqarish imkonini beradi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Ilmiy adabiyotlarda dinamik qatorlar usuli iqtisodiy jarayonlar va sanoat rivojining qonuniyatlarini o'rganishda keng qo'llaniladi. Ushbu usul yordamida tahlil qilinayotgan ko'rsatkichlarning asosiy rivojlanish tendensiyalari, davriy tebranishlari hamda kelgusidagi qiymatlarini prognozlash imkoniyati yaratiladi. Dinamik qatorlar usulining afzalligi shundaki, u vaqt omili asosida ko'rsatkichlarni kompleks tarzda tahlil qilish, iqtisodiy jarayonlarning barqarorlik darajasi va o'zgarishlarini raqamli ifodalash imkonini beradi.

Odatda o'rganilayotgan hodisa va jarayonlar dinamikasini miqdoriy jihatdan baholashda quyidagi statistik ko'rsatkichlardan foydalaniladi.

Mutloq o'zgarish — dinamik qatorning ikki ketma-ket yoki solishtirilayotgan hadlari o'rtasidagi farqni ifodalaydi. Ushbu ko'rsatkich tahlil qilinayotgan davrda ko'rsatkichning qancha miqdorga oshgani yoki kamayganini aniqlash imkonini beradi.

Mutloq o'zgarish bazis usulida quyidagi formula orqali hisoblanadi:

$$\Delta Y_b = Y_i - Y_0$$

Zanjirsimon usulda esa quyidagi ko'rinishida hisoblanadi:

$$\Delta Y_z = Y_i - Y_{i-1}$$

Bu yerda: ΔY_b va ΔY_z -bazisli va zanjirsimon usullarda hisoblangan mutloq o'zgarish;

Y_i – taqqoslanuvchi had;

Y_0 – baza deb qabul qilingan taqqoslanadigan had;

Y_{i-1} - taqqoslanuvchi haddan oldin keluvchi taqqoslanadigan had.

Dinamikani o'rganishda eng ko'p tarqalgan va ishlatiladigan ko'rsatkichlardan bir o'zgarish sur'atidir.

O'zgarish sur'ati - qatorning ikki hadi nisbatiga aytiladi. Bu ko'rsatkich koeffitsiyentda va foizda (%) ifodalanib, quyidagi formulalar bilan aniqlanadi:

$$R_b = \frac{Y_i}{Y_0} \cdot 100\% \quad \text{va} \quad R_z = \frac{Y_i}{Y_{i-1}} \cdot 100\%$$

$R_b > 100\%$ bo'lsa, bazis davrga nisbatan ko'rsatkich o'sgan;

$R_b = 100\%$ bo'lsa, hech qanday o'zgarish bo'lmagan;

$R_b < 100\%$ bo'lsa, o'rganilayotgan had o'zidan oldingi hadga nisbatan kamayib ketgan.

Shuni ham ta'kidlab o'tish kerakki, ba'zi adabiyotlarda bu ko'rsatkich o'sish sur'ati deb ham yuritiladi va u doim ijobiy belgiga ega bo'lishi kerakligi ta'kidlanadi.

Qo'shimcha o'zgarish sur'ati – hodisalarning mutloq o'zgarishini dinamika qatorlarining boshlang'ich hadiga nisbatiga aytiladi va quyidagi formulalar bilan aniqlanadi:

$$\Delta R_b = \frac{\Delta Y_b}{Y_0} \cdot 100\% \quad \text{va} \quad \Delta R_z = \frac{\Delta Y_z}{Y_{i-1}} \cdot 100\%$$

Bu ko'rsatkichni bazisli va zanjirsimon usullardan foydalanib hisoblash mumkin.

Tadqiqot jarayonida yuqorida keltirilgandan foydalanib Surxondaryo viloyatida asosiy farmatsevtika mahsulotlari va dori preparatlari ishlab chiqarish, eksport hamda import qiymatlari ko'rsatkichlarining vaqt bo'yicha o'zgarishi tahlil qilindi (1-jadval).

1-jadval. Surxondaryo viloyatida 2010–2025-yillarda asosiy farmatsevtika mahsulotlari va dori preparatlari ishlab chiqarish qiymatining dinamik tahlili (mlrd.so'm)²

Yillar	Ishlab chiqarish qiymati	Mutloq o'zgarish		O'zgarish sur'ati		Qo'shimcha o'zgarish surati	
		Bazisli	Zanjirli	Bazisli	Zanjirli	Bazisli	Zanjirli
2010	1,3			100			
2011	1,8	0,5	0,5	138	138	38	38
2012	2,1	0,8	0,3	161	116	61	16
2013	2,6	1,3	0,5	200	123	100	23
2014	3,1	1,8	0,5	238	119	138	19
2015	3,7	2,4	0,6	284	119	184	19
2016	12,6	11,3	8,9	969	340	869	240
2017	7,3	6	-5,3	561	57	461	-42
2018	4,3	3	-3	330	58	230	-41
2019	3,1	1,8	-1,2	238	72	138	-27
2020	21,4	20,1	18,3	1646	690	1546	590
2021	19,5	18,2	-1,9	1500	91	1400	-8
2022	24,8	23,5	5,3	1907	127	1807	27
2023	37,5	36,2	12,7	2884	151	2784	51
2024	69,2	67,9	31,7	5323	184	5223	84
2025	88,6	87,3	19,4	6815	128	6715	28

1-jadval ma'lumotlari tahlili Surxondaryo viloyatida 2010–2025-yillarda asosiy farmatsevtika mahsulotlari va dori preparatlari ishlab chiqarish qiymatida umumiy o'sish tendensiyasi shakllanganini ko'rsatadi. Shu bilan birga, ayrim yillarda ishlab chiqarish hajmlarida davriy tebranishlar kuzatilgan.

Tahlilda bazis yil sifatida 2010-yil qabul qilinib, mazkur yilda ishlab chiqarish qiymati 1,3 mlrd so'mni tashkil etgan. 2011–2015-yillar davomida ishlab chiqarish hajmi barqaror va izchil o'sib borgan. Jumladan, 2015 yilga kelib ishlab chiqarish qiymati 3,7 mlrd so'mga yetib, bazis yilga nisbatan 2,4 mlrd so'mga yoki 284 foizga oshgan. Ushbu davrda zanjirli o'sish sur'atlari asosan 116–123 foiz oralig'ida shakllangan bo'lib, bu farmatsevtika tarmog'ida barqaror rivojlanish jarayonlari mavjud bo'lganini ko'rsatadi.

2016-yilda ishlab chiqarish hajmining jadal kengayishi kuzatilib, u 12,6 mlrd so'mni tashkil etgan. Natijada bazisli mutloq o'zgarish 11,3 mlrd so'mga, o'sish sur'ati esa 969 foizga yetgan. Bu holat tarmoqda yangi ishlab chiqarish quvvatlari va investitsion faollik kuchayganini aks ettiradi.

2017–2019-yillarda ishlab chiqarish hajmlarida muayyan darajada sekinlashuv qayd etilgan bo'lib, zanjirli mutloq o'zgarishlar (-5,3; -3,0; -1,2 mlrd so'm) ko'rinishida namoyon bo'lgan. Ushbu davrni ishlab chiqarish jarayonlarining moslashuv bosqichi sifatida baholash mumkin.

2020-yildan boshlab farmatsevtika mahsulotlari ishlab chiqarishida yangi rivojlanish bosqichi kuzatiladi. Xususan, 2020-yilda ishlab chiqarish qiymati 21,4 mlrd so'mga yetib, bazis yilga nisbatan 20,1 mlrd so'mlik o'sish ta'minlangan. O'sish sur'ati 1646 foizni tashkil etib, bu davrda tarmoqning yuqori sur'atlarda rivojlanayotganini yaqqol ko'rsatadi.

2021-yilda qisqa muddatli korreksiya kuzatilgan bo'lsa-da, keyingi yillarda o'sish jarayonlari yana tiklangan. 2022–2025-yillar oralig'ida ishlab chiqarish hajmi yuqori sur'atlarda oshib borgan. 2025-yilda ishlab chiqarish qiymati 88,6 mlrd so'mni tashkil etib, bazis yilga nisbatan 87,3 mlrd so'mlik mutloq o'sish hamda 6815 foizlik o'sish sur'atiga erishilgan.

Zanjirli o'sish sur'atlarining 128–184 foiz oralig'ida shakllanishi farmatsevtika tarmog'ida barqaror va yuqori iqtisodiy faollik yuzaga kelganini tasdiqlaydi.

Surxondaryo viloyatida asosiy farmatsevtika mahsulotlari va dori preparatlari eksport qiymatining vaqt bo'yicha o'zgarishi tahlil qilinganda, quyidagi natijalar aniqlangan (2-jadval).

2 O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi rasmiy sayti ma'lumotlari asosida muallif muallif hisob natijalari. www.stat.uz

2-jadval. Surxondaryo viloyatida 2010–2025-yillarda asosiy farmatsevtika mahsulotlari va preparatlari eksporti (ming AQSh dollar)³

Yillar	Eksport qiymati	Mutloq o'zgarish		O'zgarish sur'ati		Qo'shimcha o'zgarish surati	
		Bazisli	Zanjirli	Bazisli	Zanjirli	Bazisli	Zanjirli
2010	23,8			100			
2011	54,3	30,5	30,5	228	228	128	128
2012	45,7	21,9	-8,6	192	84	92	-15
2013	65,8	42	20,1	276	143	176	43
2014	80,9	57,1	15,1	339	122	239	22
2015	23,4	-0,4	-57,5	98	28	-2	-71
2016	34,6	10,8	11,2	145	147	45	47
2017	40,5	16,7	5,9	170	117	70	17
2018	15,9	-7,9	-24,6	66	39	-33	-60
2019	5,4	-18,4	-10,5	22	33	-77	-66
2020	98,5	74	93	414	1825	314	1725
2021	0,29	-23,5	-98	1,2	0,29	-98,7	-99,7
2022	0,2	-23,6	-0,092	0,8	68,4	-99,1	-31,5
2023	0,3	-23,5	0,1	1,2	150	-98,7	50
2024	1,7	-22,1	1,4	7,1	566,6	-92,8	466,6
2025	2796,9	2773,1	2795,2	11751	164523	11651	164423

2-jadval ma'lumotlari tahlili Surxondaryo viloyatida 2010–2025-yillarda asosiy farmatsevtika mahsulotlari va dori preparatlari eksporti dinamikasi o'rganilayotgan davr eksport hajmlarining keskin tebranishlari va beqarorligi bilan belgilanadi. Tadqiqotimizda bazis yil sifatida 2010-yil qabul qilingan bo'lib, ushbu yilda eksport hajmi 23,8 ming AQSh dollarini tashkil etgan. 2011–2014-yillar davomida eksport hajmida barqaror o'sish kuzatilgan. Birgina 2014-yilda eksport qiymati 80,9 ming AQSh dollariga yetib, bazis yilga nisbatan 57,1 ming dollarlik mutloq o'sish hamda 339 foizlik o'sish sur'ati qayd etilgan. Ushbu davrda zanjirli o'sish sur'atlarining 122–143 foiz oralig'ida bo'lishi eksport faoliyatining nisbatan barqaror rivojlanganini ko'rsatadi. Biroq 2015-yilda eksport keskin qisqarib, 23,4 ming AQSh dollarini tashkil etgan. Buning natijasida zanjirli mutloq o'zgarish –57,5 ming AQSh dollari, zanjirli o'sish sur'ati esa atigi 28 foizni tashkil etgan. 2016–2017-yillarda eksport hajmi biroz yaxshilangan, 2018–2019-yillarda esa yana sezilarli pasayish kuzatilgan. Jumladan, 2019-yilda eksport hajmi 5,4 ming AQSh dollarigacha tushib, bazis yilga nisbatan 77 foizlik qisqarish qayd etilgan. 2020-yilda eksport hajmida keskin o'sish kuzatilgan. Bu holat bazis yilga nisbatan 74 ming dollarlik mutloq o'sish va 414 foizlik o'sish sur'ati bilan ifodalanadi. Ushbu yil farmatsevtika mahsulotlari eksportida muhim burilish nuqtasi sifatida baholanishi mumkin. 2021–2024-yillar davomida eksport hajmi nihoyatda past darajada qolib, deyarli nolgacha yaqin ko'rsatkichlar qayd etilgan. Masalan, 2021-yilda eksport hajmi 0,29 ming AQSh dollarini tashkil etib, bazis yilga nisbatan 98,7 foizlik qisqarish kuzatilgan. Bu davr eksport faoliyatida jiddiy uzilishlar mavjud bo'lganidan dalolat beradi. 2025-yilda esa eksport hajmida misli ko'rilmagan keskin o'sish qayd etilib, ko'rsatkich 2796,9 ming AQSh dollariga yetgan. Buning natijasida bazis yilga nisbatan mutloq o'sish 2773,1 ming AQSh dollari, o'sish sur'ati esa 11 751 foizni tashkil etgan. Zanjirli o'sish sur'atining nihoyatda yuqori bo'lishi (164 523 foiz) farmatsevtika mahsulotlari eksportida tub burilish va yangi bosqich boshlanganini ko'rsatadi.

Surxondaryo viloyatida asosiy farmatsevtika mahsulotlari va dori preparatlari import qiymatining vaqt bo'yicha o'zgarishi tahlil qilinganda quyidagi manzara hosil bo'ldi (3-jadval).

3 O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi rasmiy sayti ma'lumotlari asosida muallif muallif hisob natijalari. www.stat.uz -

3-jadval. Surxondaryo viloyatida 2010–2025-yillarda asosiy farmatsevtika mahsulotlari va preparatlari importi (ming AQSh dollar)⁴

Yillar	Import qiymati	Mutloq o'zgarish		O'zgarish sur'ati		Qo'shimcha o'zgarish surati	
		Bazisli	Zanjirli	Bazisli	Zanjirli	Bazisli	Zanjirli
2010	972			100			
2011	1070,7	98,7	98,7	110	110	10,1	10,1
2012	10823,5	9851,5	9752,8	1113	1010	1013	910
2013	29461,1	28489,1	18637,6	3030	272	2930	172
2014	2191,4	1219,4	-27269,7	225	7,4	125	-92,5
2015	1674,1	702,1	-517,3	172	76,3	72,2	-23,6
2016	6104,3	5132,3	4430,2	628	364	528	264
2017	8882,4	7910,4	2778,1	913	145,5	813	45,5
2018	18737	17765	9854,6	1927	210	1827	110
2019	37939	36967	19202	3903	202	3803	102
2020	1922,7	950,7	-36016,3	197	5,06	97,8	-94,9
2021	1881,6	909,6	-41,1	193	97,8	93,5	-2,13
2022	2352,6	1380,6	471	242	125	142	25,03
2023	2318,1	1346,1	-34,5	238	98,5	138	-1,46
2024	3731,2	2759,2	1413,1	383	160	283	60,9
2025	6589,4	5617,4	2858,2	677	176	577	76,6

3-jadval ma'lumotlari tahlili Surxondaryo viloyatida asosiy farmatsevtika mahsulotlari va preparatlari importi hajmi dinamikasi sezilarli darajada o'zgaruvchan bo'lganini ko'rsatadi. Tadqiqotimizda o'rganilayotgan davrning boshlang'ich yilida import hajmi 972 ming AQSh dollarini tashkil etgan bo'lsa, keyingi yillarda mazkur ko'rsatkichda turli sur'atdagi o'sish va pasayish jarayonlari kuzatilgan. 2011-yilda import hajmi 1 070,7 ming AQSh dollariga yetib, bazis yilga nisbatan 98,7 ming dollarga yoki 10 foizga oshgan. 2012-yilda import hajmining sezilarli o'sishi qayd etilib, u 10 823,5 ming AQSh dollarini tashkil etgan. Bu holat bazisli mutloq o'zgarishning 9 851,5 ming dollarga, bazisli o'sish sur'atining esa 1 113 foizga yetgani bilan izohlanadi. Mazkur davrda farmatsevtika mahsulotlariga bo'lgan ehtiyojning kengaygani kuzatiladi.

2013-yilda import hajmi 29 461,1 ming AQSh dollariga yetib, butun davr ichida eng yuqori o'sishlardan biri qayd etilgan. Bazisli o'sish sur'ati 3 030 foizni tashkil etgan bo'lib, bu viloyatda farmatsevtika ta'minotining import hisobiga kengayganini ko'rsatadi. 2014–2015-yillarda import hajmida pasayish kuzatilib, 2015-yilda ko'rsatkich 1 674,1 ming AQSh dollariga tushgan. Ayniqsa, 2014-yilda zanjirli mutloq o'zgarishning –27 269,7 ming AQSh dollarini tashkil etishi import hajmida sezilarli qisqarish yuz berganini anglatadi.

2016–2019-yillarda import hajmi yana o'sish bosqichiga o'tgan. 2019-yilda import hajmi 37 939 ming AQSh dollariga yetib, bazis yilga nisbatan 36 967 ming dollarga oshgan. Bazisli o'sish sur'ati 3 903 foizni tashkil etib, ushbu davrda farmatsevtika mahsulotlariga bo'lgan ehtiyojning kengaygani va import hajmining ortgani bilan tavsiflanadi. 2020–2021-yillarda import hajmida vaqtinchalik pasayish qayd etilib, 2021-yilda ko'rsatkich 1 881,6 ming AQSh dollarini tashkil etgan. Bu holat global iqtisodiy jarayonlar va tashqi bozor omillari bilan bog'liq ravishda yuzaga kelgan o'zgarishlar bilan izohlanadi.

Shunga qaramay, 2022-yildan boshlab import hajmi barqaror o'sish trendiga ega bo'lib, 2025-yilga kelib 6 589,4 ming AQSh dollarini tashkil etgan. 2025-yilda bazisli o'sish sur'ati 677 foizga, zanjirli o'sish sur'ati esa 176 foizga teng bo'lgan. Umumiy tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, 2010–2025-yillarda Surxondaryo viloyatida farmatsevtika mahsulotlari importi yuqori darajada tebranuvchan bo'lib, ayrim yillarda jadal o'sish, ayrim yillarda esa vaqtinchalik pasayishlar bilan tavsiflanadi. Bu holat sohaning tashqi bozorlar bilan faol integratsiyalashganligini hamda iqtisodiy va institutsional omillarning import hajmiga sezilarli ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi.

Tahlil jarayonida farmatsevtika sanoatiga oid asosiy iqtisodiy ko'rsatkichlarning vaqt bo'yicha o'zgarish yo'nalishlarini aniqlash va baholash muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu bosqichda o'rganilayotgan jarayonlarning ichki bog'liqliklarini aniqlash hamda statistik jihatdan ishonchli xulosalarga kelish maqsadida trend mavjudligi tekshirildi. Dinamik qatorlarda trendni aniqlash uchun o'rtacha qiymatlar usuli, Vallis va Mur mezoni, Koks va Styuart mezoni, seriyalar usuli hamda grafik tahlil metodlaridan foydalanildi.

Surxondaryo viloyatida farmatsevtika mahsulotlari va dori preparatlari ishlab chiqarish ko'rsatkichlarining trendini aniqlashda grafik tasvirlash usulidan foydalanildi. Trendni aniqlash va uning miqdoriy ifodasini belgilashda

4 O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi rasmiy sayti ma'lumotlari asosida muallif muallif hisob natijalari. www.stat.uz -

ishlab chiqarish ko'rsatkichlarining o'zgarishini eng aniq ifodalovchi regressiya tenglamasini tanlash muhim bosqich hisoblanadi. Ushbu jarayon zamonaviy hisoblash vositalari yordamida amalga oshirildi. Tadqiqotda Surxondaryo viloyatida asosiy farmatsevtika mahsulotlari va dori preparatlari ishlab chiqarish qiymati hamda eksport ko'rsatkichlarining rivojlanish yo'nalishlarini aniqlash uchun Microsoft Excel elektron jadval dasturidan foydalanildi. Import qiymatini prognozlashda trend modellarning statistik ahamiyati yetarli emasligi aniqlandi. Shu sababli, Microsoft Excel dasturi asosida ishlab chiqarish qiymati va eksport ko'rsatkichlari uchun aniqlik darajasi yuqori bo'lgan trend parametrlari hisoblab chiqildi. Olingan trend modellari yordamida aproksimatsiya xatoliklari inobatga olinib, ekstrapolyatsiya amalga oshirildi va prognoz qiymatlari aniqlandi (4-jadval).

4-jadval. Surxondaryo viloyatida asosiy farmatsevtika mahsulotlari va dori preparatlari ishlab chiqarish hamda eksport qiymatlari ko'rsatkichlarining ekstrapolyatsiya qilish orqali olingan prognoz qiymatlari⁵

Ko'rsatkich (faktor o'zgaruvchisi)	Trend tenglamasi	Haqiqiy	Prognoz					2025 y 2030 y %
		2025 y	2026 y	2027 y	2028 y	2029 y	2030 y	
Ishlab chiqarish (mlrd.so'm)	$Y_t = 0,6731 t^2 - 7,1092 t + 16,425$	88,6	55,76	60,09	64,43	68,76	73,09	82,5
Eksport (ming AQSh dollar)	$Y_t = 0,932 t^4 - 27,43 t^3 + 261,8 t^2 - 899,17 t + 873,27$	2796,9	4344,7	7404,1	11651,9	17337,8	24733,61	844

Ekstrapolyatsiya usuli asosida olingan prognoz natijalari Surxondaryo viloyatida farmatsevtika mahsulotlari ishlab chiqarish va eksport ko'rsatkichlarining uzoq muddatli istiqbolda ijobiy rivojlanish tendensiyasiga ega ekanligini ko'rsatadi. Prognoz natijalariga ko'ra, 2026-yilda ishlab chiqarish hajmi 55,76 mlrd so'mni tashkil etishi kutilmoqda. Keyingi yillarda esa ishlab chiqarish hajmida barqaror o'sish kuzatilib, 2027-yilda 60,09 mlrd so'm, 2028-yilda 64,43 mlrd so'm, 2029-yilda 68,76 mlrd so'm hamda 2030-yilda 73,09 mlrd so'mga yetishi taxmin qilinmoqda. Shu bilan birga, 2030-yildagi prognoz ko'rsatkichi 2025-yil darajasining 82,5 foizini tashkil etib, ishlab chiqarish hajmining o'rta muddatli istiqbolda bosqichma-bosqich tiklanayotganini ko'rsatadi. Ushbu holat ishlab chiqarish quvvatlarining moslashuvchan rivojlanishi hamda ichki talabning izchil barqarorlashuvi bilan izohlanadi.

Eksport ko'rsatkichlari bo'yicha olingan prognoz natijalari esa yanada yuqori o'sish sur'atlari mavjudligini namoyon etadi. 2025-yilda farmatsevtika mahsulotlari eksporti 2 796,9 ming AQSh dollarini tashkil etgan bo'lsa, 2026-yilda bu ko'rsatkich 4 344,7 ming AQSh dollariga yetishi mumkin. Prognozning keyingi yillarida eksport hajmining jadal o'sishi aniqlanib, 2027-yilda 7 404,1 ming AQSh dollari, 2028-yilda 11 651,9 ming AQSh dollari, 2029-yilda 17 337,8 ming AQSh dollari va 2030-yilda 24 733,6 ming AQSh dollariga yetishi kutilmoqda. Natijada, 2030-yilda eksport hajmi 2025-yilga nisbatan 8,44 baravar oshishi prognoz qilinmoqda.

Umuman olganda, prognoz natijalari Surxondaryo viloyatida farmatsevtika sohasining eksportga yo'naltirilgan rivojlanish tendensiyasi shakllanayotganini ko'rsatadi. Ishlab chiqarish hajmlarining nisbatan mo'tadil o'sishiga qaramasdan, eksport ko'rsatkichlarining tez sur'atlarda oshib borishi mahsulotlarning raqobatbardoshligi kuchayib borayotgani, tashqi bozorlarga chiqish imkoniyatlari kengayayotgani hamda farmatsevtika sanoatini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan iqtisodiy choralar samaradorligi bilan izohlanadi.

Shuni ta'kidlash lozimki, olingan prognoz natijalari asosiy farmatsevtika mahsulotlari va dori vositalari ishlab chiqarish hamda eksport hajmlaridagi o'zgarishlarni qisqa va o'rta muddat, ya'ni taxminan besh yil oldinga baholash imkonini beradi. Kuzatuvlar sonining ortib borishi statistik natijalarning ishonchlilikini oshiradi. Biroq dinamik qatorlarni juda uzoq davrga mo'ljallab prognozlash, ayniqsa farmatsevtika sohasida, har doim ham yuqori aniqlikni ta'minlamasligi mumkin. Buning asosiy sababi vaqt o'tishi bilan dastlabki ma'lumotlarning ahamiyati nisbatan kamayib borishidir. Prognoz tuzishda foydalaniladigan ko'rsatkichlar doimiy barqarorlikka ega bo'lavermaydi. Shu sababli o'sish jarayonini ifodalovchi matematik modellar ayrim cheklovlariga ega bo'lishi mumkin. Dinamik qatorning ayrim ma'lumotlari hisobga olinmaganda yoki chiqarib tashlanganda, model parametrlarida o'zgarishlar yuzaga kelib, yakuniy natijalarning aniqligiga ma'lum darajada ta'sir ko'rsatishi ehtimoli mavjud.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Farmatsevtika sohasida yuzaga kelayotgan dolzarb masalalar va rivojlanish jarayonidagi muvozanatni ta'minlashni faqatgina davlat ishtiroki yoki faqat bozor mexanizmlari orqali hal etish yetarli emas. Farmatsevtika sohasida barqaror va izchil rivojlanishga erishish uchun davlat boshqaruvi va bozor munosabatlarini o'zaro

5 Jadval muallif ilmiy izlanishlari asosida hisoblangan.

uyg'un holda olib borish muhim ahamiyat kasb etadi. Ayniqsa, farmatsevtika ishlab chiqarishini kengaytirish, yangi korxonalarni tashkil etish va mavjud ishlab chiqarish quvvatlarini modernizatsiya qilish jarayonida davlat tomonidan iqtisodiy rag'batlantirish choralari hamda samarali huquqiy mexanizmlarni qo'llab-quvvatlash zarur.

Farmatsevtika sohasining o'ziga xos xususiyatlari, jumladan, yuqori texnologiyalarga tayanganlik, ishlab chiqarish jarayonlarining kapital talabchanligi, ayrim xomashyo resurslarining import bilan bog'liqligi hamda tashqi bozorlar bilan uzviy integratsiyalashuvi kabi omillarni hisobga olish muhimdir. Ushbu jihatlar ishlab chiqarish va eksport hajmlarining shakllanishiga bevosita ta'sir ko'rsatib, sohada iqtisodiy jarayonlarni boshqarishda puxta va ilmiy asoslangan yondashuvni talab etadi.

Davlat tomonidan farmatsevtika sohasini qo'llab-quvvatlashning ustuvor yo'nalishlaridan biri qulay moliyalashtirish sharoitlarini yaratish, jumladan, imtiyozli kreditlash mexanizmlarini kengaytirish hisoblanadi. Shuningdek, soliqliq imtiyozlarini joriy etish, budjet mablag'lari hisobidan maqsadli qo'llab-quvvatlash, davlat dasturlari va davlat buyurtmalarini samarali amalga oshirish, shuningdek, oqilona bojxona siyosatini yuritish farmatsevtika sohasining barqaror, raqobatbardosh va uzoq muddatli rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida" PF–60-son Farmoni. 28.01.2022. <https://lex.uz/docs/5841063>
2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. Farmatsevtika sanoatini rivojlantirishga oid normativ-huquqiy hujjatlar. Toshkent, 2023. <https://lex.uz/uz/search?query=farmatsevtika>
3. O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. Surxondaryo viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish ko'rsatkichlari. Statistik to'plam. Toshkent, 2024. <https://stat.uz/uz/rasmiy-statistika/regional-statistics>
4. Gujarati, D. N., Porter, D. C. Basic Econometrics. 5th Edition. New York: McGraw-Hill Education, 2020. <https://www.mheducation.com/highered/product/basic-econometrics-gujarati/M9780073375779.html>
5. Wooldridge, J. M. Introductory Econometrics: A Modern Approach. 7th Edition. Boston: Cengage Learning, 2021. <https://www.cengage.com/c/introductory-econometrics-a-modern-approach-7e-wooldridge/>
6. Enders, W. Applied Econometric Time Series. 4th Edition. New York: Wiley, 2019. <https://www.wiley.com/en-us/Applied+Econometric+Time+Series%2C+4th+Edition-p-9781118808566>
7. World Health Organization (WHO). Global Report on Access to Medicines. Geneva, 2022. <https://www.who.int/publications/i/item/9789240045619>
8. United Nations Industrial Development Organization (UNIDO). Pharmaceutical Sector Profile and Industrial Development Report. Vienna, 2022. <https://www.unido.org/resources-publications>
9. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). Innovation and Productivity in Pharmaceutical Industries. Paris: OECD Publishing, 2021. <https://www.oecd.org/industry/innovation-and-productivity-in-pharmaceutical-industries.htm>
10. Box, G. E. P., Jenkins, G. M., Reinsel, G. C. Time Series Analysis: Forecasting and Control. Hoboken: Wiley, 2019. <https://www.wiley.com/en-us/Time+Series+Analysis%3A+Forecasting+and+Control%2C+5th+Edition-p-9781118675021>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>